

TARTALOMJEGYZÉK

DÖNTÉSEK	9

Alkotmányjog – Alapjogok

32/2012. (VII. 4.) AB határozat

A hallgatói szerződések alapvető szabályainak meghatározása – a művelődéshez való joggal, illetve a munka és a foglalkozás szabad megválasztásának jogával való kapcsolat okán – törvényi szintet igényel. [Alaptörvény I. cikk (3) bek., XI. cikk, XII. cikk (1) bek.; 2011. évi CCIV. tv. 39. § (3) bek., 110. § (1) bek. 23. pont, 111. § (6) bek.; 2/2012. (I. 20.) Korm. rendelet]	9

41/2012. (XII. 6.) AB határozat

A kisebbségi önkormányzatok létrehozásának a népszámlálási adatokhoz kötése nem sérti a nemzetiséghez tartozók önrendelkezési jogát, valamint a nemzetiségi közösségek helyi nemzetiségi önkormányzat létrehozására vonatkozó jogát. [Alaptörvény XXIX. cikk (1) és (2) bek.; 2011. évi CLXXIX. tv. 56. § (1) bek. és 107. § (1) bek. b) pont]	12

42/2012. (XII. 20.) AB határozat

I. Alaptörvény-ellenes, hogy alkotmányjogi panasz esetében jogi segítségnyújtás nem vehető igénybe.	
II. Az alkotmányjogi panasz az alapvető jogok védelmére szolgáló eszköz. A jogalkotó bár megkülönböztetés nélkül mindenkit kizár az alkotmányjogi panasz készítésekor a jogi segítségnyújtásból, a csoportképző tulajdonságok azonossága („homogenitása”) csak látszólagos, hiszen esélykülönbség alakult ki az alapjogaikban sértett emberek között. [Alaptörvény XV. cikk (1), (2) és (4) bek.; 2003. évi LXXX. tv. 3. § (3) bek. c) pont]	13

1/2013. (I. 7.) AB határozat

I. A magyarországi lakóhellyel rendelkező állampolgárok esetében a névjegyzékbe vétel iránti kérelem a választójog gyakorlásának olyan többletfeltétele, mely nem tekinthető a választójog gyakorlásához feltétlenül szükséges korlátozásnak, és nincs alkotmányosan igazolható indok arra, hogy a szabályozás kizárja a választójog gyakorlásából azokat, akik nem kérték felvételüket a névjegyzékbe.	
II. Alkotmányos követelmény, hogy a választási eljárás szabályai a választójog gyakorlását segítik elő; az állam által vezetett nyilvántartás alapján minden választójoggal rendelkező személy adatait felvegyék a központi névjegyzékbe, így minden választójoggal rendelkező személynek biztosítsák a választójog gyakorlásának lehetőségét.	
III. A választójog aránytalan korlátozását jelenti, hogy a magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok a névjegyzékbe vétel tekintetében a lakcímkükhöz vannak kötve. A Magyarországon élő, lakcímmel nem rendelkező választópolgárok esetében a személyes regisztráció kizárása – a lakcímmel rendelkező választópolgárokhoz képest – indokolatlan hátrányos megkülönböztetés.	
IV. Az, hogy kampányidőszakban kizárólag a közszolgálati médiaszolgáltatásban tehető közzé politikai reklám, a politikai véleménynyilvánítás jelentős és súlyosan aránytalan korlátozása.	
V. A kampány utolsó hat napján a közvélemény-kutatási eredmény nyilvánosságra hozatalának tilalma nem szükségtelenül, de aránytalanul korlátozza a véleménynyilvánítás- és sajtó szabadságát, ezáltal alaptörvény-ellenes. [Alaptörvény IX. cikk (1)–(2) bek., XXIII. cikk; 82. § (2) bek., 88. § (1) bek., 92. §, 106. §, 151. §, 152. § (5) bek., 154. § (1) bek., 353. § (4) bek.]	15

3120/2012. (VII. 26.) AB határozat

A felülvizsgálati kérelmet elutasító végzés nem sérti a jogorvoslathoz való jogot, mivel az csak a rendes jogorvoslatra vonatkozik. [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.]	20

3380/2012. (XII. 30.) AB határozat

Nem sérti a foglalkozás szabad megválasztásához való jogot, illetve a hátrányos megkülönböztetés tilalmát az, hogy az ügyvédi kamarába történő felvétel feltétele legalább egy éves ügyvédi, ügyvédjelölti vagy alkalmazott ügyvédi joggyakorlat teljesítése. [Alaptörvény XII. cikk (1) bek., XV. cikk (2) bek.; 1998. évi XI. tv. 13. § (3) bek. d) pont és (7) bek.] 20

Alkotmányjog – Államszervezet*33/2012. (VII. 26.) AB határozat*

I. A panasz befogadási feltételei közül nem tekinthető az érintettek jogsérelmének hatékony orvoslására szolgáló, arra alkalmas jogorvoslatnak az olyan jogorvoslat, ahol egy esetleges jogvitában a bíróság eljárása formális lenne csupán, mert olyan kógens jogszabály alkalmazására került sor, ahol nincs mérlegelési lehetőség.

II. Az egyedi ügyben érintettség megállapítható, ha a jogszabály alkalmazására szolgáló cselekmények megtörténtek, illetve akkor is, ha még nem, de olyan jogi helyzet keletkezett, amelyből egyértelmű, hogy a jogsérelem közvetlenül belátható záros határidőn belül elkerülhetetlenül bekövetkezik.

III. A bírói függetlenség és az ebből eredő elmozdíthatatlanság elve nemcsak az Alaptörvény tételes szabálya, hanem a történeti alkotmány vívmányai közé is tartozik. A bíró csak sarkalatos törvényben meghatározott okokból és eljárás eredményeként mozdítható el a helyéről. Mindaddig, amíg a bírói szolgálati viszony felső korhatárát sarkalatos törvény meg nem határozza, a bírakat ez okból felmenteni nem lehet, új korhatár bevezetésének fokozatosan, kellő átmeneti idő alatt lehet helye. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., R) cikk (3) bek., 26. cikk (1)–(2) bek.; 2011. évi CLXII. tv. 90. § ha) pont és 230. §; Abtv. 26. § (2) bek.] 21

44/2012. (XII. 20.) AB határozat

Formai alkotmányellenesség vizsgálata során a jogszabályt a meghozatalakor érvényes és hatályos alkotmányi rendelkezésekkel kell összevetni. A közhatalmi jogosítványokkal rendelkező társadalmi, érdek-képviselői szervek – így a környezetvédelmi törvény alapján az Országos Környezetvédelmi Tanács – véleményének beszerzése a jogszabály közjogi érvényességének feltétele. [Alkotmány 2. § (1) bek., 18. §, 36. §; Alaptörvény B) cikk (1) bek.; XXI. cikk, 15. cikk (3) bek.; 358/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet] 24

45/2012. (XII. 29.) AB határozat

I. Az Alaptörvényben előírt formai, eljárási szabályok betartása az alkotmányozó hatalomként eljáró Országgyűlésre is kötelező. Az ezek megsértésével hozott rendelkezéseket az Alkotmánybíróság közjogi érvénytelenség miatt megsemmisíti.

II. Az Alaptörvényt kiegészítő vagy módosító rendelkezéseknek koherens módon be kell épülniük az Alaptörvény normaszövegébe. A tartalmi és szerkezeti koherencia olyan jogállami követelmény, amelyet az alkotmányozónak biztosítani kell. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., R) cikk, S) cikk, T) cikk, 24. cikk (1) bek., Záró rendelkezések 2., 3. és 5. pont; Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései]. 26

3062/2012. (VII. 26.) AB határozat

A jogalkotónak lehetősége van a tartós, komplex jogviszonyok és az azok alapján szerzett jogok megváltoztatására. A jogalkotó alkotmányosan alakíthatta át a gazdasági helyzet jelentős változására és szociálpolitikai szempontokra tekintettel a kapcsolatos villamos energiát is termelő távhőtermelők működését segítő, jogerős közigazgatási határozatokon és mérlegkörü szerződéseken nyugvó támogatási rendszert. [Alaptörvény B) cikk (1) bek.; 2007. évi LXXXVI. tv. 171. § (5f) bek.; 50/2011. (IX. 30.) NFM rendelet 5. §, 6. § (1) és (3) bek., 1. sz. melléklet] 30

Büntetőjog és szabálysértési jog*38/2012. (XI. 14.) AB határozat*

I. Mivel a szabálysértési törvény kisebb súlyú kriminális cselekményekkel szembeni eszközként, lényegében a büntetőjogi rendszer legenyhébb szintjeként szabályozza a szabálysértéseket, ezért azoknak meg kell felelniük a büntetőjoggal szemben támasztott alkotmányos követelményeknek.

II. Önmagában egy élethelyzet, az utcán való élés büntetendőnek minősítése összeegyeztethetetlen az emberi méltóság védelmével.

III. Az önkormányzati rendeletalkotásra adott felhatalmazás korlátok nélküli módja sérti a jogbiztonságot, valamint a közigazgatás törvény alá rendeltségének követelményét, mivel lehetőséget ad arra, hogy az önkormányzat önkényesen éljen a felhatalmazásával. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., 2011. évi CLXXXIX. tv. 51. § (4) bek., 143. § (4) bek. e) pont, 2012. évi II. tv. 186. §, 2004. évi CXL. tv. 94/B. § (1)–(3) bek.] 33

39/2012. (XII. 6.) AB határozat

Az Alkotmánybíróságnak – kógens törvényi előírás folytán – el kell rendelnie az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása alapján jogerős határozattal befejezett szabálysértési eljárás felülvizsgálatát, ha a jogszabályi rendelkezés semmisségéből a szabálysértési felelősség alóli mentesülés vagy annak korlátozása következne. [Abtv. 45. § (6) bek.] 36

3242/2012. (IX. 28.) AB határozat

Nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot és a védelemhez való jogot az, hogy a büntető-eljárásban a bíró a törvényes vád követelményének megfelelő vádirat hiányosságainak pótlása okán megkeresheti az ügyészt, illetve hivatalból rendelhet el bizonyítást. [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bek.; 1998. évi XIX. tv. 268. § (1) bek., 305. § (1) bek.] 36

Polgári jog

43/2012. (XII. 20.) AB határozat

I. Ha a törvényhozó azt a megoldást is választja, hogy a család fogalmának absztrakt jogszabályi meghatározásával egy általa választott életközösségi formát ki kíván emelni és mintául állítani, az intézményvédelmi kötelezettségéből fakadóan akkor is köteles a törvény által elismert egyéb társas együttélési formáknak is megegyező szintű védelmet garantálni.

II. A törvényes öröklésre vonatkozó és a Ptk. öröklési rendjével összhangban nem álló törvényi rendelkezés – ha jogalkalmazói értelmezéssel nem oldható fel – sérti a jogbiztonság követelményét. [Alaptörvény B cikk (1) bek., L cikk; 2011. évi CCIX. tv. 7. § és 8. §] 38

3192/2012. (VII. 26.) AB határozat

A gépjármű üzemeltetőjének mögöttes felelőssége a parkolási díj megfizetésére nem áll alkotmányjogilag értékelhető összefüggésben a szerződési szabadsággal, mivel a szolgáltató és az üzemeltető közötti jogviszony ugyan polgári jellegű, de nem tekinthető szerződésnek. [Alaptörvény M) cikk; 1988. évi I. tv. 9/D. § (3) bek.] 40

Munka- és szociális jog

30/2012. (VI. 27.) AB határozat

Nem alaptörvény-ellenes, hogy az államigazgatási szerveknél a sztrájk joga csak a Kormány és az érintett szakszervezetek megállapodásában rögzített sajátos szabályok mellett gyakorolható. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., I. cikk (3) bek. és XVII. cikk (2) bek.; 1989. évi VII. tv. 3. § (2) bek.] 41

40/2012. (XII. 6.) AB határozat

I. Az Alaptörvény XIX. cikke a szociális biztonságot immár az Alkotmánytól eltérően szabályozza: már nem jogokról, hanem állami kötelezettségekről és államcélokról rendelkezik.

II. Az esélyegyenlőséget támogató intézkedésekre senkinek nincs alapvető joga, ezért ezek esetében a jogállamiságból következő garanciákat (normavilágosság, kellő felkészülési idő) kell figyelembe venni alkotmányossági mérceként. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., XV. cikk (4) bek.; 2011. évi CXCI. tv. 7. § (4) bek., 13. § (2) bek. d) pont] 43

Hatásköri és eljárási kérdések

34/2012. (VII. 17.) AB határozat

I. Az alaptörvény-ellenességet megállapító, megsemmisítést tartalmazó és folyamatban lévő ügyekben alkalmazási tilalmat elrendelő határozat kihirdetését követően csak bírói kezdeményezésben lehet kérni újabb alkalmazási tilalom kimondását.

II. A pro futuro megsemmisítés az alaptörvény-ellenes jogszabály határozott idejű alkalmazásának lehetőségével és egyben kötelezettségével jár mindenki számára. (2011. évi CLI. tv. 45. §) 45

3097/2012. (VII. 26.) AB végzés

Az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre elbírálni az indítványt, ha az önkormányzati rendelet alaptörvény-ellenessége mellett más jogszabályba ütközésének kérdése is felmerül az ügyben. [Abtv. 37. § (1) bek.] 47

3134/2012. (VII. 26.) AB végzés

Az alkotmánybírósági eljárás megszüntetésére vezethet, ha az alkotmányjogi panaszt benyújtó jogi személy megszűnik. [Abtv. 59. §; Ügyrend 63. § (2) bek. a) pont] 47

3139/2012. (VII. 26.) AB végzés

Az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha a hiánypótlás elmaradása az ügy elbírálását ellehetetleníti. [Abtv. 64. § c) pont] 47

3224/2012. (IX. 17.) AB végzés

Az alkotmánybírósági eljárás megszüntetésére vezethet, ha az alkotmányjogi panaszban támadott bírósági döntést rendkívüli jogorvoslat folytán a bíróság hatályon kívül helyezte. [Abtv. 59. §; Ügyrend 63. § (2) bek. b) pont] 47

3285/2012. (X. 12.) AB végzés

Az egyedi normakontroll eljárást kezdeményező bíró az indítványát nem vonhatja vissza. Ha jogszabály-módosítás következtében az eljáró bíró által előterjesztett indítvány okafogyottá vált, az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti. [1952. évi III. tv. 102. § (1) bek., Abtv. 59. §] 48

3303/2012. (XI. 12.) AB végzés

Az alkotmányjogi panasz eljárást meg lehet szüntetni, ha a támadott jogszabály hatályvesztése folytán – figyelemmel a vizsgált rendelkezésekre és a panasz tartalmára – az indítvány nyilvánvalóan okafogyottá vált. (2010. évi CXLIV. tv., Abtv. 59. §) 48

Alkotmányjogi panaszok befogadása

3072/2012. (VII. 26.) AB végzés

I. Nem fogadható be a jogerős bírói döntéssel szembeni „valódi” alkotmányjogi panasz az Abtv. hatálybalépése (2012. január 1.) előtt jogerősen lezárt bírósági eljárások esetében.
II. A 26. § szerinti alkotmányjogi panasz feltétele, hogy a támadott bírósági határozatban az alkotmányellenesnek vélt jogszabály valóban alkalmazásra kerüljön. [2003. évi CXXXIII. tv. 3. § (1) bek.; Abtv. 26. §, 27. §, 29. §, 52. § (1) bek.] 49

3074/2012. (VII. 26.) AB végzés

I. A panaszban felvetett kérdés nem tekinthető alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek, ezért nem fogadható be, ha hasonló alkotmányjogi kérdésről az Alkotmánybíróság már korábban döntött.
II. Alaptörvény-ellenes mulasztás megállapítása alkotmányjogi panaszban nem kérhető. (Abtv. 26. §, 29. §) 50

3075/2012. (VII. 26.) AB végzés

Az indítvány nem felel meg a „közvetlen panasz” feltételeinek, ha az indítványozó a sérelmezett jogszabályok tekintetében nem érintett, azaz vele szemben a szabály nem került alkalmazásra, illetve vele szemben közvetlenül nem hatályosult oly módon, hogy rá nézve jogsérelmet okozott volna. [2009. évi CL. tv.; 1988. évi I. tv.; 2003. évi LX. tv., 2009. évi LXII. tv.; Abtv. 26. § (2) bek.] 50

3077/2012. (VII. 26.) AB végzés

Nem fogadható be az alkotmányjogi panasz, ha a bírói gyakorlatot érintő olyan törvényértelmezési kérdésre irányul, mely a szakjogág keretei között kimunkált dogmatikai kérdések – alkotmányjogi szempontokra épített érvelés nélküli – felülbírálatát, és elkövetési magatartások lehetséges körének megállapítását célozza. [1978. évi IV. tv. 216. § (1) bek.; Abtv. 29. §] 50

3078/2012. (VII. 26.) AB végzés

A bírósági gyakorlat egységessége nem alkotmányjogi panasz eljárásra, hanem a Kúria jogegységi eljárására tartozó kérdés. [1952. évi III. tv. 260. § (1) bek.; Abtv. 29. §] 51

3084/2012. (VII. 26.) AB végzés

Mivel az alkotmányjogi panasz csak „Alaptörvényben biztosított jog” sérelmére hivatkozással terjeszthető elő, a normavilágosság követelménye és a józan észnek megfelelő bírói jogértelmezés szabálya nem elegendő hivatkozási alap az alkotmányjogi panasz benyújtásához. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., 28. cikk; Abtv. 26. §] 51

3086/2012. (VII. 26.) AB végzés

Az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálására csak a jogorvoslati lehetőségek kimerítését követően, a jogerős bírói döntéssel szemben van lehetőség. (Abtv. 26. §). 51

3089/2012. (VII. 26.) AB végzés

I. Az „alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés” követelményének nem felel meg az alkotmányjogi panasz, ha olyan, hatályon kívül helyezett jogszabályra vonatkozik, melyet már nem kell alkalmazni, és a döntésnek nem lenne kihatása az egyedi ügyre, így az indítvány nem alkalmas a hivatkozott Alaptörvényben biztosított jog érvényesítésére.
II. Nem minősül a „közvetlen” panasz tekintetében „közvetlenül alkalmazandó, hatályosuló” normának az adófizetéssel összefüggő önkormányzati rendelet, mert az csak az önkormányzati adóhatóság döntése révén hatályosul. [Abtv. 26. § (2) bek., 29. §] 52

3090/2012. (VII. 26.) AB végzés

Nem fogadható be a „közvetlen” panasz, ha az indítványozóval szemben a vitatott rendelkezés nem került alkalmazásra, és annak hatályosulása sem érintette közvetlenül. A nyugdíjjogosultsági idővel kapcsolatos panasz tekintetében a kifogásolt rendelkezések általi érintettség az indítványozó életkorára tekintettel az adott ügyben kizárt volt. [1997. évi LXXXI. tv. 18. § (2) bek. b) és c) pont; Abtv. 26. § (2) bek., 29. §] 52

3091/2012. (VII. 26.) AB végzés

A szakszervezet egyedi érintettsége nem állapítható meg az alkotmányjogi panasz eljárásban, ha tagjai és más személyek nevében jár el. [2011. évi CXCV. tv.; Abtv. 26. § (2) bek., 29. §] 52

3099/2012. (VII. 26.) AB végzés

„Közvetlen” panasz esetén nem elegendő csak állítani, hogy a jogszabály az indítványozóra nézve közvetlenül hatályosult, de azt megfelelően igazolni is kell. [1998. évi XI. tv.; Abtv. 26. § (2) bek.] 53

3103/2012. (VII. 26.) AB végzés

A bírói döntés elleni „valódi” panaszban nem elegendő pusztán hivatkozni az Alaptörvényre, a panasz befogadhatóságához a bírói döntés alaptörvény-ellenességét megalapozó érvelést is elő kell adni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének leírásával. Nem fogadható be az indítvány, ha az a bírói döntés és az eljárások – alaptörvény-ellenességet megalapozó indok nélküli – tartalmi, jogi kritikáját tartalmazza. (Abtv. 27. §, 29. §) 53

3104/2012. (VII. 26.) AB végzés

Közjogi szervezetszabályozó eszközökkel szemben is van lehetőség „közvetlen” alkotmányjogi panasz benyújtására, mely akkor befogadható, ha a közjogi szervezetszabályozó eszköz a személyek számára jogokat és kötelezettségeket állapít meg. Ha a kormányhatározat az indítványozót nem érintette közvetlenül és jelenvaló módon, akkor az egyéni érintettség nem megállapítható. [1007/2012. (I. 20.) Korm. hat.; Abtv. 26. § (2) bek. és 37. § (2) bek.] 53

3105/2012. (VII. 26.) AB végzés

„Közvetlen” panaszban a személyes érintettséget nem elegendő pusztán állítani, azt a „közvetlen” alkotmányjogi panasz eljárás kivételes jellegére tekintettel igazolni is kell. [1999. évi XLII. tv. 2. § (2) bek., 4. § (1) bek.; Abtv. 26. § (2) bek.] 54

3221/2012. (IX. 17.) AB végzés

Nincs helye „közvetlen” alkotmányjogi panasz benyújtásának, ha a közterület-használati díj mértékét meghatározó önkormányzati rendelet a panaszos tekintetében a polgármester egyedi döntésével hatályosul, és a panaszos nem élt a képviselő-testülethez való fellebbezés lehetőségével. [Abtv. 26. § (2) bek.] 54

3227/2012. (IX. 28.) AB végzés

Nincs helye „közvetlen” alkotmányjogi panasz benyújtásának, ha a panaszos a megyei ügyvédi kamara ügyvédi tevékenységet felfüggesztő határozatát nem támadta meg a Magyar Ügyvédi Kamara fegyelmi bizottsága előtt. [Abtv. 26. § (2) bek. b) pont; 1998. évi XI. tv. 54. § (1) bek.] 54

3231/2012. (IX. 28.) AB végzés

I. Az egységes bírói jogalkalmazás követelménye nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, így annak sérelmére nem lehet alkotmányjogi panaszt alapozni.
II. Az Alkotmánybíróság a bizonyítékok bírói mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. d) pont, 25. cikk (3) bek.; Abtv. 27. § és 29. §] 55

3233/2012. (IX. 28.) AB végzés

A bírói döntés ellen irányuló alkotmányjogi panaszban meg kell jelölni, hogy a döntés melyik Alaptörvényben biztosított jogot sérti. A bíróság jogértelmezését általános jelleggel támadó panaszt az Alkotmánybíróság visszautasítja. (Abtv. 27. §) 56

3237/2012. (IX. 28.) AB végzés

I. Az ésszerű határidőn belüli eljáráshoz való jog sérelme a bírói döntés érdemét nem befolyásolja, ezért az eljárás elhúzódása miatt bekövetkezett jogsérelem az alkotmánybírói eljárásban nem orvosolható.
II. Az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki a bizonyítás eredményének megállapítása során végzett bírói mérlegelés felülvizsgálatára. [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bek., 24. cikk (2) bek. d) pont; Abtv. 27. §] 56

3238/2012. (IX. 28.) AB végzés

Az egyesület a tagjai Alaptörvényben biztosított jogainak védelmében nem nyújthat be alkotmányjogi panaszt. (Abtv. 26. §) 57

3254/2012. (IX. 28.) AB végzés

A végrehajtási eljárás foganatosítása során a végrehajtás módjáról hozott végzés nem minősül sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek, így alkotmányjogi panasszal nem támadható. Az eljárást befejező egyéb döntés fogalmába az eljárás folyamán hozott, kényszereszközök alkalmazását elrendelő határozatok nem tartoznak bele. (Abtv. 27. §) 57

3264/2012. (X. 4.) AB végzés

„Közvetlen” alkotmányjogi panaszt csak a támadott jogszabály (jogszabályi rendelkezés) hatálybalépésétől számított 180 napon belül lehet benyújtani. [Abtv. 30. § (1) bek.] 57

3265/2012. (X. 4.) AB végzés

Az Országgyűlés egyedi ügyben hozott határozata nem minősül sem jogszabálynak, sem közjogi szervezetszabályozó eszköznek, ezért „közvetlen” panaszban nem támadható. [Abtv. 26. § (2) bek.] 58

3277/2012. (X. 12.) AB végzés

„Közvetlen” alkotmányjogi panaszt olyan személy terjeszthet elő, akinek személyét, jogviszonyait a kifogásolt szabály közvetlenül érinti. [Abtv. 26. § (2) bek., 2011. évi CLXIV. tv. 11. § (1) bek., 2011. évi CLXII. tv. 5. § (1) bek.] 59

3278/2012. (X. 12.) AB végzés

Ha a kifogásolt jogszabályi rendelkezés olyan közigazgatási határozat révén hatályosul, amelynek bírói felülvizsgálata kérhető, „közvetlen” panasz nem terjeszthető elő. [Abtv. 26. § (1)–(2) bek., 168/1997. (X. 6.) Korm. r. 16. § (2) bek.] 59

3305/2012. (XI. 12.) AB végzés

I. A bírósági eljárásban elkövetett eljárási szabálysértésekre általánosságban hivatkozó alkotmányjogi panasz nem vet fel bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést.
II. A Kúria jogegységi határozatainak kivételével az Alkotmánybíróság a bíróság jogértelmezésének alaptörvény-ellenességét kizárólag „valódi” alkotmányjogi panasz alapján, konkrét bírói döntésekkel összefüggésben vizsgálhatja. (Abtv. 26. §, 27. §, 29. §) 60

3307/2012. (XI. 12.) AB végzés

Közhatalmi jogosítvánnyal felruházott állami szervek nem jogosultak alkotmányjogi panasz előterjesztésére. (Abtv. 26–27. §) 61

3309/2012. (XI. 12.) AB végzés

I. Alkotmányjogi panaszt a jogbiztonság sérelmére hivatkozva nem lehet előterjeszteni amiatt, hogy a bíróságok megsértették az egységes bírói jogalkalmazás követelményét.
II. Az ésszerű határidőn belüli eljáráshoz való jog esetleges sérelme nem befolyásolja a bírói döntés érdemét. E jog sérelmének kiküszöbölésére elsődlegesen az eljárás elhúzódása miatt igénybe vehető kifogás jogintézménye szolgálhat sikerrel. [Alaptörvény B) cikk (1) bek., XXVIII. cikk (1) bek.; Abtv. 27. §] 61

3328/2012. (XI. 12.) AB végzés

A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott, a jogerős ítéletet hatályon kívül helyező és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasító végzése „valódi” panasszal nem támadható. (Abtv. 27. §) 62

3350/2012. (XI. 19.) AB végzés

A bíróságoknak címzett, jogalkalmazói tevékenységre irányuló értelmezési segédszabály nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így erre alapozva alkotmányjogi panaszt nem lehet előterjeszteni. (Alaptörvény 28. cikk, Abtv. 27. §) 62

3351/2012. (XII. 5.) AB végzés

Az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre a bizonyítékok bírói mérlegelésének és a bírósági eljárás teljes egészének felülbírálatára, csupán a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére. (Abtv. 29. §) 63

3358/2012. (XII. 5.) AB végzés

I. Alkotmányjogi panasz akkor is előterjeszthető, ha az ügy érdemében hozott vagy a bírósági eljárást befejező egyéb jogerős döntés ellen a törvény lehetővé teszi felülvizsgálati kérelem vagy indítvány benyújtását. Meghatározott feltételekkel a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott döntése ellen benyújtott alkotmányjogi panasz is befogadható.
II. Nincs helye ugyanakkor alkotmányjogi panasz benyújtásának, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt azért utasítja el, mert az nem a jogosulttól származik, vagy felülvizgálatnak nincs helye, illetve a hiánypótlás vagy kiegészítés elmaradt. [Abtv. 26. § (1) bek., 27. §]. 63

3367/2012. (XII. 15.) AB végzés

Az a személy vagy szervezet fordulhat az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panasszal, akinek vagy amelynek az Alaptörvényben biztosított jogát a támadott jogszabályi rendelkezések aktuálisan is érintették (megsértették). [Abtv. 26. § (2) bek., 2010. évi L. tv. 10. § (2) és 11. § (2) bek.] 64

3368/2012. (XII. 15.) AB végzés

Nem terjeszthető elő „valódi” alkotmányjogi panasz közigazgatási perben hozott olyan kúriai ítélettel szemben, mely a másodfokú közigazgatási határozatot – az elsőfokú hatóság határozata is kiterjedően – teljes egészében hatályon kívül helyező és az első fokon eljáró közigazgatási hatóságot új eljárásra kötelező jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. (Abtv. 27. §) 65

3381/2012. (XII. 30.) AB végzés

I. Az Alaptörvény 28. cikke a jogalkalmazói tevékenységben irányadó értelmezési szabály, amelynek címzettjei a bíróságok, így Alaptörvényben biztosított jognak nem tekinthető, megsértésére alkotmányjogi panasz nem alapozható.

II. Helyi önkormányzatok az Alaptörvényben biztosított önkormányzati alapjogok sérelmére hivatkozva terjeszthetnek elő alkotmányjogi panaszt. [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, N) cikk, XV. cikk, XVI. cikk, 28. cikk; Abtv. 27. §] 65

3390/2012. (XII. 30.) AB végzés

Nem terjeszthető elő „valódi” alkotmányjogi panasz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító végzésével szemben, mert az nem minősül az ügy érdemében hozott vagy eljárást befejező egyéb döntésnek. (Abtv. 27. §) 66

TANULMÁNYOK

Szabó Máté: Alkotmánybíráskodás és ombudsmani tevékenység –

az Alaptörvény szabályozása alapján kialakult gyakorlat első lépései 67

Kovács Virág: A ki nem hirdetett törvények Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatáról 78

Kovács Kriszta: Az egyenlőségi szabály szerepe az alkotmányjogi panaszokban 92

Zakariás Kinga: Az emberi méltósághoz való jog az Alaptörvényben 100

Klicsu László: Az Alaptörvény és a szociális biztonság 109

Téglási András: A tulajdon védelme Magyarország Alaptörvényében –
különös tekintettel az alkotmánybírói gyakorlat lehetséges változásaira 116

FÓRUM – az alkotmányjogi panaszról

Csehi Zoltán: A valódi alkotmányjogi panasz és a magánjog lehetséges jövőjéről 126

Tordai Csaba: Az első év tapasztalatairól 131

KITEKINTÉS

Vincze Attila: A német Szövetségi Alkotmánybíróság döntése

az Európai Stabilitási Mechanizmus ratifikációjáról 134

HIVATKOZÁSOK

Az Alkotmánybíróság intézményével, illetve gyakorlatával kapcsolatos hivatkozások 141